

Retouradres: Postbus 93122, 2509 AC Den Haag

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Mevrouw T. van Ark
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Pagina 1/2

Geachte mevrouw Van Ark,

Als Nationale ombudsman vind ik het belangrijk dat gemeentelijke schuldhulpverlening voldoet aan de normen van behoorlijkheid.¹ Onlangs heeft uw ministerie een consultatieronde geopend voor het wetsvoorstel *Wijziging gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens*. Graag geef ik daarop mijn reactie.

Allereerst spreek ik graag mijn waardering uit voor het wetsvoorstel. Het is goed dat het expliciet gemeentelijke schuldhulpverlening openstelt voor zelfstandigen en andere groepen die op dit moment nog worden geweerd. Hiermee wordt invulling gegeven, stel ik met genoegen vast, aan een aanbeveling uit mijn rapport *Een open deur?* (nr. 2018/010). Het wetsvoorstel maakt ook expliciet dat de gemeente in een besluit aangeeft op welke hulp een burger recht heeft. Hiermee wordt recht gedaan aan nog een andere aanbeveling uit dit rapport.

Het wetsvoorstel vereenvoudigt daarnaast de gegevensuitwisseling tussen instanties. Hiermee wordt beoogd de regeldruk voor burgers te verlagen en dienstverlening meer laagdrempelig te maken. Hiermee wordt een obstakel weggenomen dat burgers en diverse uitvoeringsinstanties al signaleerden.²

Het wetsvoorstel legt daarnaast vast dat de beslagvrije voet in acht wordt genomen. Dit zie ik als een belangrijke verbetering. Het is conform de aanbeveling die ik in diverse eerdere rapporten heb gegeven, namelijk dat de overheid de beslagvrije voet dient te waarborgen.³

Verder breng ik graag de volgende punten van zorg onder uw aandacht. Het wetsvoorstel maakt het mogelijk dat instanties in het kader van vroegsignalering gegevens uitwisselen zonder dat de burgers om wie het gaat daarvan weet hebben.

Datum

Onderwerp

Wetsvoorstel *Wijziging gemeentelijke schuldhulpverlening ten behoeve van de uitwisseling van persoonsgegevens*

Ons nummer

B 21900280

Uw bericht/kenmerk

Bijlage(n)

Contactpersoon

Nationale ombudsman

Bezuidenhoutseweg 151
2594 AG Den Haag

Postbus 93122
2509 AC Den Haag

T 070 356 35 63
post@nationaleombudsman.nl
www.nationaleombudsman.nl

¹ Zie bijvoorbeeld de vier uitgangspunten die ik formuleerde voor een breed toegankelijke schuldhulpverlening: in hoofdstuk 2 van het rapport *Een open deur?* (nr. 2018/010).

² Zie mijn eerdere rapporten: *Een open deur?* (nr. 2018/010), *Een open deur? Het vervolg* (nr. 2018/070); *Invorderen vanuit het burgerperspectief* (nr. 2019/005).

³ Zie bijvoorbeeld de eerdere rapporten: *In het krijt bij de overheid* (2013/003), *Met voeten getreden* (nr. 2013/150), *Invorderen vanuit het burgerperspectief* (nr. 2019/005).

Omdat het hun privacy betreft, is het van belang dat zij in elk geval zo spoedig mogelijk worden geïnformeerd over het delen van hun gegevens. Hierin voorziet het wetsvoorstel niet. Ik geef u mee hiervoor wel een termijn vast te leggen.

Wanneer een schuldhulpverleningstraject eenmaal is gestart, zullen gemeenten ook medeoverheden benaderen voor medewerking hieraan. Eerder heb ik de aanbeveling gedaan dat deze overheden op verzoek binnen twee weken een overzicht van de schuld(en) verstrekken en ook binnen twee weken reageren op een voorstel tot schuldregeling.⁴ Gemeenten, en uiteindelijk burgers, zijn gebaat bij het vastleggen van deze termijnen in het wetsvoorstel.

Een deel van de gemeenten besteedt hulpverlening uit aan gespecialiseerde instellingen. Ik begrijp dat de wetgever geen aanleiding ziet om voor burgers extra waarborgen voor rechtsbescherming in te bouwen want, zo wordt in de Memorie van Toelichting geredeneerd, 'via bezwaar en beroep kan een inwoner tegen het college in verweer komen als de geboden hulp naar zijn mening onvoldoende is of onterecht wordt afgewezen'. Ook vanuit de AVG wordt geen aanleiding gezien om 'beperkingen aan de uitvoering en mandatering van schuldhulpverlening te stellen'. Maar rechtsbescherming gaat verder dan de mogelijkheid om bezwaar en beroep in te stellen en omvat ook de mogelijkheid om een klacht in te dienen. In mijn ervaring met gemeenten die taken aan derden uitbesteden, blijft het voor burgers soms onduidelijk waar zij een klacht kunnen of mogen indienen. Gemeenten blijven dan ook, in mijn visie, in laatste instantie altijd zelf verantwoordelijk voor het behandelen van klachten, ook wanneer het gaat om gedragingen van derde partijen die taken uitvoeren voor gemeenten, zoals bij uitbesteding van schuldhulpverleningstrajecten. Ik zou het op prijs stellen als het wetsvoorstel of de Memorie van Toelichting dit punt verduidelijkt.

Het wetsvoorstel beoogt een verbetering van schuldhulpverleningstrajecten. Met mijn reactie hoop ik, vanuit een visie op behoorlijkheid, hieraan een bijdrage te leveren. Ik verneem graag of deze aanleiding geeft tot aanpassingen in het wetsvoorstel.

Met vriendelijke groet,
de Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

---

⁴ Zie mijn rapport *Invorderen vanuit het burgerperspectief* (nr. 2019/005).